

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašiny a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Petra Průchy, v právní věci žalobkyně: **E. B.**, zastoupená JUDr. Jitkou Rosenbachovou, advokátkou se sídlem Veverí 9, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení** se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 9. 2010, čj. X, ze dne 11. 11. 2010, čj. X, a ze dne 23. 1. 2012, čj. X, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2012, č. j. 42 Ad 40/2012 - 82,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadla kasační stížností v jednom podání dvě rozhodnutí Krajského v Praze, a to rozsudek ze dne 12. 12. 2013, č. j. 42 Ad 40/2012 - 74, a usnesení rovněž ze dne 12. 12. 2012, č. j. 42 Ad 40/2012 - 82.

Rozhodnutí správních orgánů

Rozhodnutím ze dne 9. 9. 2010, čj. X, Česká správa sociálního zabezpečení (dále „ČSSZ“) přiznala stěžovateli od 21. 2. 2009 starobní důchod ve výši 1.155 Kč podle § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a podle čl. 16 odst. 2 Smlouvy mezi Českou republikou a Kanadou o sociálním zabezpečení č. 1/2003 Sb. m.s. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka písemné námitky.

O těchto námitkách ČSSZ rozhodla dne 11. 11. 2010 rozhodnutím čj. X tak, že námitky zamítla o rozhodnutí ze dne 9. 9. 2010, čj. X, potvrdila.

Rozhodnutím ze dne 23. 1. 2012, čj. X, ČSSZ zamítla žádost stěžovatelky o zvýšení starobního důchodu, a to pro nesplnění podmínek ust. § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění a s přihlédnutím ke shora uvedené smlouvě č. 1/2003 Sb. m.s.

Stěžovatelka podala i proti tomuto rozhodnutí námitky, o kterých rozhodla ČSSZ rozhodnutím ze dne 16. 4. 2013, čj. X, tak, že námitky zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila. Toto rozhodnutí napadla stěžovatelka správní žalobou, o které krajský soud rozhodl rozsudkem ze dne 12. 12. 2013, č. j. 42 Ad 40/2012 - 74. Řízení o kasační stížnosti proti tomuto rozsudku je vedeno u tohoto soudu pod sp. zn. 3 Ads 17/2013.

Usnesení Krajského soudu v Praze

Krajský soud žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 9. 2010 odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť proti uvedenému rozhodnutí měla stěžovatelka nejprve podat námitky (také je podala a byly zamítnuty rozhodnutím ze dne 11. 11. 2010). Podání žaloby před podáním námitek způsobuje nepřipustnost žaloby neboť podle § 68a s. ř. s. žalobkyně nevyčerpala řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem.

Krajský soud také podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 11. 2010, neboť žaloba byla podána opožděně. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. byla stěžovatelka povinna žalobu proti rozhodnutí žalované podat do 2 měsíců po doručení napadeného rozhodnutí, což se však nestalo.

Krajský soud konečně odmítl také žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 1. 2012, neboť podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. návrh (žaloba) je nepřipustný, neboť měly být podány proti rozhodnutí námitky podle ustanovení § 88 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. Tyto námitky žalobkyně správně podala a bylo o nich rozhodnuto rozhodnutím ze dne 16. 4. 2012.

Kasační stížnost

Stěžovatelka napadla usnesení krajského soudu kasační stížností, a to pro důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Kasační stížnost odůvodnila tím, že vždy brojila proti všem rozhodnutím žalované, které na sebe navazují a které řeší stále jeden a tentýž problém, a to stanovení výměry důchodu stěžovatelky jen podle průměrného výdělku, který dosáhla v roce 1980, tedy v roce, kdy má vyloučené doby, pracovala jen pár dní kvůli získání doložky pro výjezd z ČR (viz kasační stížnost sp. zn. 3 Ads 17/2013) a nebylo přihlédnuto k jejímu pracovnímu uplatnění v období alespoň pěti let před odjezdem do zahraničí. Její žaloba tak směřovala proti veškerým rozhodnutím, která byla žalovanou vydána a která řešila věcně uvedenou podstatu věci.

K jednotlivým závěrům krajského soudu stěžovatelka uvedla:

pokračování

Krajský soud odmítl její žalobu podle § 68a s. ř. s., ovšem takové ustanovení neexistuje. Kromě toho je odůvodnění nesrozumitelné, když na jedné straně uvádí, že měly být podány námitky a poté konstatuje, že námitky podány byly.

Krajský soud odmítl žalobu pro opožděnost, z rozhodnutí o námitkách tato možnost nebyla zcela zřejmá. Stěžovatelka jasně vyjádřila, že s rozhodnutím nesouhlasila a brojila proti němu dalším svým podáním.

Krajský soud uvádí, že odmítl žalobu pro její nepřipustnost, neboť měly být podány námitky. Stěžovatelka zdůrazňuje, že neviděla v rozhodnutí žalované žádný věcný posun a tak se v intencích pokynů, které dostávala, proti rozhodnutím bránila. Proto podala jak námitky, tak také žalobu.

Žalovaná svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužila.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal splnění podmínek přípustnosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána proti pravomocnému usnesení krajského soudu, účastníkem řízení, zastoupeným advokátkou, a jedná se o opravný prostředek proti rozhodnutí, které kasační stížností napadeno být může. Kasační stížnost byla podána ve lhůtě dle § 106 odst. 2 s. ř. s. Jedná se tedy o podání přípustné ve smyslu § 102, § 105 a § 106 s. ř. s.

K tvrzení stěžovatelky, že krajský soud odmítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 9. 2010 podle neexistujícího ustanovení (§ 68a s. ř. s.), Nejvyšší správní soud poznamenává, že žaloba nebyla odmítnuta dle uvedeného ustanovení, nýbrž podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a to ze zákonného důvodu, spočívajícího v nepřipustnosti žaloby. Důvodem bylo nevyčerpání opravných prostředků podle § 68 písm. a) s. ř. s. Chyba v označení zákonného ustanovení v tomto kontextu nic nemění na věcné správnosti uvedeného výroku krajského soudu. Nesrozumitelnost odůvodnění usnesení krajského soudu, údajně spočívající v rozporu současného tvrzení o podání a nepodání námitek proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí, ve skutečnosti neexistuje. Krajský soud správně konstatoval podstatu věci spočívající v tom, že správní žalobou dle § 65 s. ř. s. lze napadnout jen konečné rozhodnutí správního orgánu, v tomto případě tedy rozhodnutí o námitkách, proti rozhodnutí ze dne 9. 9. 2010. V tomto kontextu tedy naopak odkaz na to, že stěžovatelka podala (kromě žaloby) proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí také námitky, ke srozumitelnosti odůvodnění naopak přispívá.

Tvrzení stěžovatelky, že z rozhodnutí o námitkách (rozhodnutí ze dne 11. 11. 2010, kterým žalovaná rozhodla o námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 9. 9. 2010), možnost podání správní žaloby nebyla „zcela zřejmá“, neobstojí ve srovnání se skutečností, že žalovaná poskytla stěžovatelce v souladu se zákonem dostatečné poučení podle § 88 odst. 6 a § 88a odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb. Stěžovatelka následně využila možnosti zákonné obrany proti tomuto rozhodnutí podáním správní žaloby, byť tak učinila opožděně. Pochybnosti, na které stěžovatelka poukazuje, tedy v uvedeném

kontextu nelze dovozovat. Nikdo přirozeně nezpochybňuje, že stěžovatelka s rozhodnutím žalované nesouhlasila, to však pro úspěšné uplatnění práva není dostatečné. Lhůta pro podání žaloby je určena zákonem (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) a její zmeškání nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud proto postupoval zcela v souladu se zákonem, jestliže žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Vysvětlení stěžovatelky, proč podala správní žalobu dříve, než bylo rozhodnuto o jejích námitkách proti rozhodnutí ze dne 23. 1. 2012, je sice pochopitelné, avšak nesprávné. Zákon v těchto případech nepřipouští napadnout správní žalobou nepravomocné rozhodnutí správního orgánu, respektive nevyčerpat řádné opravné prostředky - § 68 písm. a) s. ř. s. Stěžovatelka se v této věci zachovala stejně, jako tomu bylo v případě její obrany proti rozhodnutí ze dne 9. 9. 2010. Správní žalobu podala proti prvostupňovému rozhodnutí a bez ohledu na tu skutečnost, že správní soud nemůže nahradit věcnou příslušnost žalované rozhodnout o námitkách. Žaloby byla z uvedených důvodů nepřipustná a krajský soud ji proto správně odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tedy v žádném z posuzovaných případů nezjistil, že by usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby trpělo nezákonností a konstatoval, že podmínky ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. nebyly naplněny.

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl dle § 110 odst. 1 s. ř. s.

O nákladech řízení tento soud rozhodl dle § 60 odst. 1, § 120 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a náhrada nákladů jí proto nepřisluší. Žalované žádné náklady, nad rozsah vyplývající z její úřední činnosti, nevznikly.

Nad rámec nutného zdůvodnění Nejvyšší správní soud dodává, že řízení před krajským soudem, ústící v usnesení ze dne 12. 12. 2012, č. j. 42 Ad 40/2012 - 82, o odmítnutí žaloby, nemá pro stěžovatelku zásadní význam. Lze souhlasit s tím, že předmět sporu mezi účastníky je stále stejný (týká se výše starobního důchodu stěžovatelky) a v současné době je předmětem řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí žalované o námitkách (3 Ads 17/2013), tedy řízení, ve kterém mohou být projednány veškeré relevantní skutečnosti. Výsledek řízení o kasační stížnosti proti usnesení ze dne 12. 12. 2012, č. j. 42 Ad 40/2012 - 82, nemá žádný význam z hlediska posouzení věcných aspektů případu a slouží maximálně k poučení stěžovatelky.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu